

Rikosuhrimaksun määräämättä jättäminen ja huolellisuus tuomion laatimisessa

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaan oikeuskansleri tarkastaa rangaistustuomiot, joita koskevia ilmoituksia erikseen säädetyin tavoin lähetetään oikeuskanslerinvirastoon.

Tarkastuksessa havaittiin, että Satakunnan kärjäoikeuden (asia dnro R 20/1737) 26.11.2020 antamassa tuomiossa nro 20/146478 vastaajalle ei ollut määrätty rikosuhrimaksua. Hänen syykseen oli kuitenkin luettu törkeä rattijuopumus, joka oli tehty rikosuhrimaksusta annetun lain voimaantulon jälkeen.

SELVITYS

Kärjäoikeuden puheenjohtajana asiassa toiminut kärjätuomari on 28.1.2022 antanut asiassa selvityksensä.

Kärjätuomari toteaa selvityksessään asian koskeneen kirjallisessa menettelyssä annettua tuomiota. Hänen mukaansa syyttäjä ei ollut vaatinut, että vastaaja on veloitettava korvaamaan rikosuhrimaksu, minkä vuoksi Ritu-järjestelmä ei ollut syöttänyt vastaavaa kenttää tuomiolauselmalle. Kärjätuomari oli kuitenkin kirjoittanut tuomioon rikosuhrimaksun korvaamista koskevat perustelut ja hänen tarkoituksenaan oli ollut määrätä vastaajalle rikosuhrimaksu. Epähuomiossa rikosuhrimaksu oli jäänyt tuomiolauselmalla määräämättä.

RATKAISU

Rikosuhrimaksusta annetun lain 2 §:n mukaan se, joka tuomitaan rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta, on velvollinen suorittamaan rikosuhrimaksun. Lain 3 §:n 1 momentin mukaan rikosuhrimaksu on 40 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enintään kuusi kuukautta, ja 2 momentin mukaan 80 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta.

Käräjäoikeus on asiassa lukenut vastaajan syyksi rikosuhrimaksusta annetun lain voimaantulon jälkeen tehdyn törkeän rattijuopumuksen. Kyseisestä rikoksesta on rikoslain 23 luvun 4 §:ssä säädetty rangaistukseksi vähintään 60 päiväsakkoa tai enintään kaksi vuotta vankeutta.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on virkatoimissaan oltava huolellinen.

Käräjätuomari on menetellyt asiassa virheellisesti jättäessään määräämättä vastaajalle rikosuhrimaksun. Vastaaja olisi tullut määrätä suorittamaan valtiolle rikosuhrimaksuna 80 euroa rikosuhrimaksusta annetun lain 3 §:n 2 momentissa säädetyn mukaisesti. Käräjäoikeuden tuomion perusteluista sekä selvityksestä ilmenevin tavoin käräjätuomari on tarkoittanut määrätä vastaajalle edellä mainitun mukaisen 80 euron rikosuhrimaksun, mutta hän on menetellyt huolimattomasti tuomiolauselmaa laatiessaan.

Virhe korjaantui Vaasan hovioikeuden tuomiolla (21/127044, R 21/86) syyttäjän haettua asiassa rikosuhrimaksun määräämättä jättämisen osalta muutosta. Hovioikeus määräsi vastaajan suorittamaan valtiolle rikosuhrimaksu 80,00 euroa.

Kiinnitän käräjätuomarin huomiota huolellisuuteen ja tarkkuuteen tuomion laatimisessa.

Pyydän saattamaan ratkaisuni käräjätuomarin tietoon.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijä

Rasmus Niemi